

KOMUNIKAT OPERACYJNY (poranny) 11 II 1919 r. – fragmenty

LITWA I BIAŁORUŚ

Pułk kaw. niemieckiej, który przybył 8 II do Grajewa, częściowo opuszcza je.

Kpt. Gąsiorowski donosi z Białegostoku:

1. Sprawy kolejowe zostały już uregulowane. Transport wojsk będzie się mógł rozpocząć. Prawdopodobnie wyruszą 11 II oddz. przednie (Vorkommandos), 12 – oddz. [główny].
2. Pierwszemu transporotowi od Baciut będzie towarzyszyć ofic. i 6 żołn. niemieckich, od Białegostoku ofic. i 20 żołn. dla ochrony niemieckich kolejarzy. Podczas drogi żołn. polscy mogą wysiadać na stacjach tylko bez broni.
3. Dla lepszego połączenia zostaje założona linia telefoniczna „Generalkommando” do wierzchołka 117. Od 117 uprasza się przeprowadzić polską linię.
4. Linia kolejowa Siedlce–Czeremcha–Wołkowysk będzie w ciągu tygodnia całkowicie oddana Polakom. Obecnie jest ona w stanie, który pozwala uruchomić pociągi. Termin oddania będzie podany do wiadomości.
5. Do 12 II wieczorem będzie przestrzeń na pld. od linii Grabarka–Wygoda–Siemichodz [Siemichocze]–Pieszcata [Piszczatka]–157–Jancewicze–Tumin–Wołkowicze–Berezówka [Brzozówka]–Gryszcze {?}–Makowiszcze–Teszuki [Paszuki] opóźniona przez wojska niemieckie. Na pn. od tej linii wojska polskie nie mogą się znajdować [Szczuczun, 10 II].

Gr gen. Listowskiego: 10 II o godz. 8 wojska nasze zajęły Brześć wraz z dworcem kolejowym. Niemcy, podpaliwszy składy kolejowe, uciekli w popłochu. Marynarzy niemieckich rabujących ukarano doraźnie. W walkach z maruderami niemieckimi brała udział również milicja żydowska i ukraińska. Urzędników i nauczycieli ukraińskich, pośród nich komisarza dla Podlasia i Chełmszczyzny Skoropisa, rozbrojono, częściowo internowano, częściowo zmuszono do wyjazdu. Zapasów pozostawionych przez Niemców jeszcze nie przeliczono. Ruch kolejowy z powodu trudnej naprawy mostu pod Terespołem jeszcze nie wznowiony. Tory kolejowe z Brześcia do Prużan i do Kobrynia są w stanie nadającym się do natychmiastowego użytku.

W czasie walk o Brześć odznaczył się p. wileńskich uł. pod dow. rt, Dąbrowskiego.

Zdobyto 3 armaty, 5 km i dużą liczbę broni. Nasze straty wynoszą: 1 ofic. zabity, 6 żołn. rannych. Przednie oddz. piechoty i konnicy wśród drobnych potyczek zajęły Małoryte [Małoryta] i Mokran. Wzięto do niewoli: 2 ofic., 30 szeregowych i pewną ilość taborów.

Nasza kawaleria stoi pod Kobryniem. Prużany i Kamieniec Litewski zajęte przez oddz. strzelców [Biała Podl., 11 II].

Źródło: *O niepodległą i granice. Komunikaty Oddziału III Naczelnego Dowództwa Wojska Polskiego 1919-1921*, opr. M. Jabłonowski, A. Koseski, Warszawa–Pułtusk 1999, s. 50.